

Tablo 11: Yatırım Tablosu

SABİT HARCAMA YATIRIM TÜRÜ	HARCAMA TUTARI
1.Etüd Proje Giderleri	0
2.Patent ve Lisans Giderleri	0
3.Arazi Gideri	0
4. Arazi Düzenleme ve Çevre Düzenleme Giderleri	0
5. İnşaat İşleri Giderleri	220.000
5.1. Ana Fabrika Binası (İnşaat Elektrik Sıhhi Tesisat)	220.000
5.2. Yardımcı Tesisler (İnşaat Elektrik Sıh. Tes.)	0
5.3. Sosyal Tesisler (İnşaat Elk. Sıh.Tes.)	0
6. Makine Ekipman Gideri	939.523
6.1 Ana Makine-Ekipman	939.523
6.2 Yardımcı Makine-Ekip	0
7.Demirbaş Alım Giderleri	0
7.1 Cansız Demirbaş	0
7.2 Canlı Demirbaş	0
8. Makine Taşıma ve Sigorta Giderleri	9.680
9.İthalat ve Gümrükleme Giderleri	0
10.Montaj Giderleri	18.150
11.İşletmeye Alma Giderleri	0
12. Taşıt Araçları Giderleri	0
13.Genel Giderler	6.050
14.Beklenmeyen Giderler	2.000
15.Yatırım Dönemi Faiz Gideri	0
Toplam	1.195.403
Sabit Yatırım Giderleri Toplamı	1.195.403

6. ZEYTİNYAĞI SIKIM FABRİKASI KURULUMUNA BÖLGESEL TEŞVİK UYGULAMALARI KAPSAMINDA SAĞLANAN DESTEK UNSURLARI

TRC1 Bölgesi içerisinde bulunan Kilis, yeni teşvik sistemine göre, 5. Bölge destek unsurlarından faydalanırken Gaziantep Nizip ilçesi ise 3. Bölge desteklerinden faydalanmaktadır. Organize sanayi bölgelerinde yapılacak yatırımlar Kilis için 6. Bölge Nizip ilçesi içinse 4. Bölge desteklerinden yararlanabilecektir. Zeytinyağı üretimi yatırım teşvik sisteminde bölgesel destek unsurlarından yararlanabilmektedir. Ancak Kilis ili ve Nizip ilçesi için asgari 1 milyon Türk Lirası yatırım şartı bulunmaktadır.

Tablo 12: Bölgesel Teşvik Uygulamaları Kapsamında Sağlanan Destek Unsurları

Destek Unsurları		5. Bölge	3. Bölge	
KDV İstisnası		Var	Var	
Gümrük Vergisi Muafiyeti		Var	Var	
Vergi İndirimi	Yatırıma Katkı Oranı (%)	40	25	
	OSB Dışı			
Sigorta Primi İsheren Hissesi Desteği	Destek Süresi	OSB İçİ	50	30
		OSB Dışı	7 Yıl	5 Yıl
Yatırım Yeri Tahsisi	Destek Süresi	OSB İçİ	10 Yıl	6 Yıl
		OSB Dışı		
Faiz Desteği	İç Kredi	5 Puan	3 Puan	
	Döviz/Dövizle Endeksli Kredi	2 Puan	1 Puan	
Sigorta Primi Desteği		Yok	Yok	
Gelir Vergisi Stopajı Desteği		Yok	Yok	

MÜRACAATLAR NEREYE YAPILACAK?

Teşvik belgesi düzenlenebilmesi için Ticaret Bakanlığı elektronik imza uygulamaları sayfasından Elektronik Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye (E-TUYS) sistemi üzerinden başvuru yapılması gerekmektedir.

TEŞVİK BELGESİ KAPSAMINDAKİ HARCAMALAR

Aşağıda belirtilen harcama kalemleri teşvik belgesi kapsamındadır. Bu harcamaların toplamı sabit yatırım tutarını oluşturmaktadır.

MAKİNE TEÇHİZAT

- İthal Makine ve Teçhizat
- Yerli Makine ve Teçhizat

ARAZİ- ARSA

- Arazi – Arsa

BİNA- İNŞAAT

- Ana bina ve tesisleri
- İdare binaları
- Diğer bina-inşaat harcamaları

DIĞER HARCAMALAR

- Etüd-proje
- Yardımcı makine ve teçhizat
- İthalat ve gümrükleme
- Taşıma ve sigorta
- Montaj
- Diğer

T.C. İpekyolu Kalkınma Ajansı

İpekyolu Kalkınma Ajansı
İncilipınar Mah. Muammer Aksoy Bulvarı
Vakıflar Güven İş Merkezi
Kat: 1-2-3 Şehitkamil/GAZİANTEP
Telefon: 0342-2310701/02
Faks: 0342-2310703
E-posta: info@ika.org.tr

Adıyaman Yatırım Destek Ofisi
Alitaşı Mah. Gölbaşı Cad. No:137 Kat:
4 Daire No: 5-6 ADIYAMAN
Telefon: 0416-2131444
Faks: 0416-2131445

Kilis Yatırım Destek Ofisi
Şehitler Mah. Cambazlar Sok.
No: 9 KİLİS
Tel: 0348-8145198
Faks: 0348-8145198

ika.org.tr

"Kalkınmanın Yolu İpekyolu"

Zeytinyağı Fizibilite Raporu

ika.org.tr

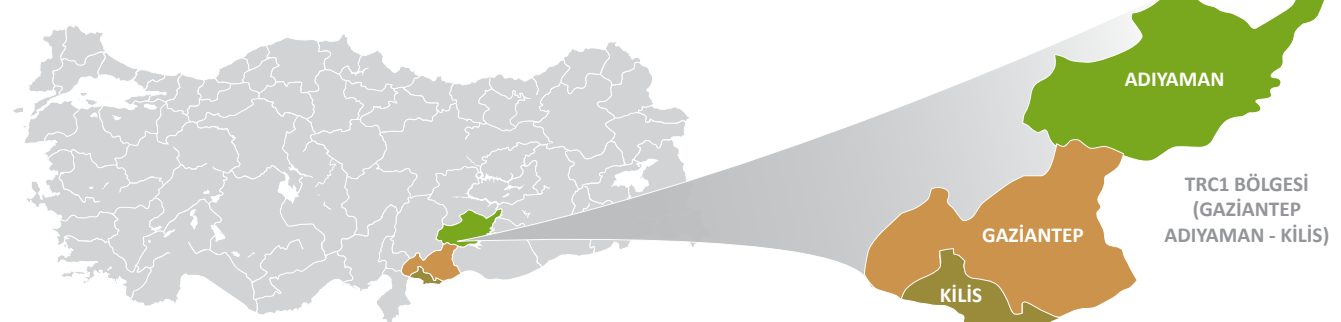
Zeytinyağı Fizibilite Raporu

Zeytinyağı

1. TRC1 BÖLGESİ'NE GENEL BAKIŞ

TRC1 Bölgesi; Gaziantep, Adıyaman ve Kilis illerinden oluşmaktadır. Bölge 15.280 km²'lik yüzölçümü ile Türkiye yüzölçümünün %2'sine denk gelmektedir. 2017 yılı TÜİK verilerine göre, bölgenin nüfusu 2.756.910 (Gaziantep: 2.005.515, Adıyaman: 615.076, Kilis: 136.910) olarak saptanmıştır. Bu değer Türkiye nüfusunun %3,4'ünü oluşturmaktadır. Bölgenin nüfus yoğunluğu km² başına 180 kişi ile ülke nüfus yoğunluğunun (km² başına 103 kişi) üzerindedir.

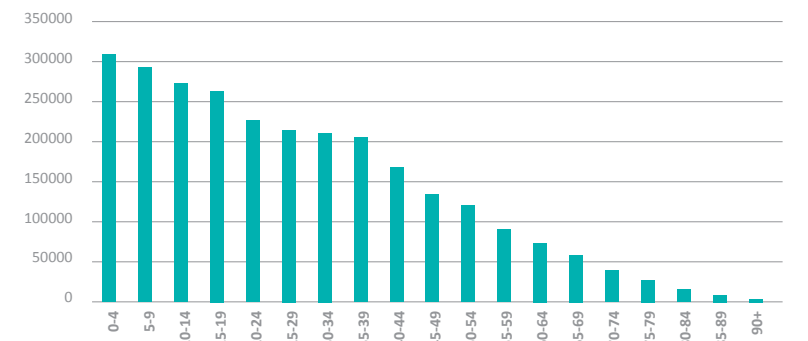
Şekil 1: TRC1 Bölgesi

Tablo 1: Gaziantep, Adıyaman ve Kilis'in Gümrük ve Sınır Kaplarına Olan Mesafesi

Sınır Kapısı/Liman	Bağlandığı Yer	Gaziantep (km)	Adıyaman (km)	Kilis (km)
Öncüpınar	Suriye	74	210	7
İskenderun Limanı	İskenderun	210	321	155
Mersin Limanı	Mersin	300	408	334
Habur	Irak	516	478	565

Şekil 2: TRC1 Bölgesi Yaş Gruplarına Göre Nüfus Dağılımı

TRC1 Bölgesi nüfus yapısına bakıldığında, 15-34 yaş aralığındaki genç nüfusun toplam nüfusun %33'ünü oluşturduğu görülmektedir. Yine 0-14 yaş aralığındaki nüfusun da toplam nüfusun %30'unu oluşturduğu görülmektedir. Bu ise bölgenin oldukça genç ve dinamik bir nüfus yapısına sahip olduğunu göstermektedir.

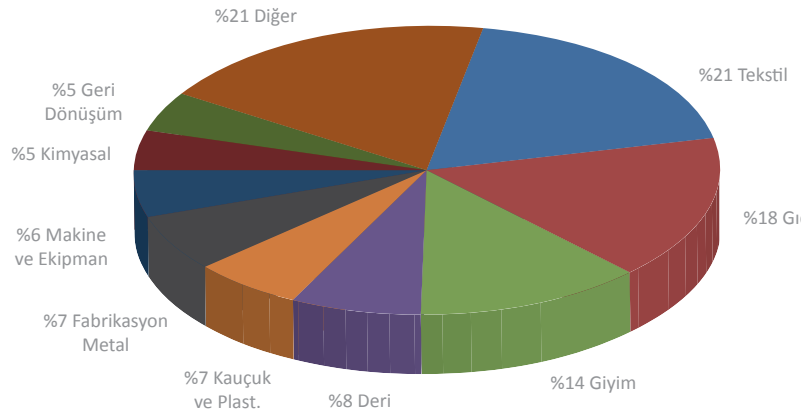
Tablo 2: TRC1 Bölgesi İthalat Rakamları (1000 USD)

Yıl	2013	2014	2015	2016	2017
Gaziantep	5.608.041	5.808.439	4.884.123	4.816.682	5.236.442
Adıyaman	44.037	51.280	42.898	51.820	89.088
Kilis	24.736	31.256	41.542	34.808	29.061
Toplam	5.676.814	5.890.975	4.968.563	4.903.310	5.354.591

Tablo 3: TRC1 Bölgesi İhracat Rakamları (1000 USD)

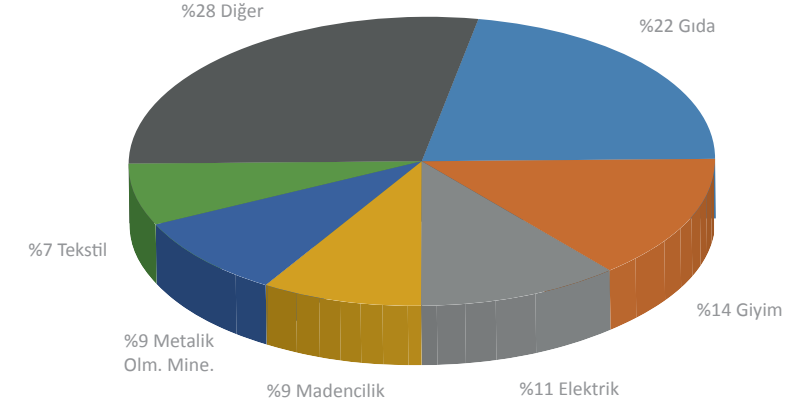
Yıl	2013	2014	2015	2016	2017
Gaziantep	6.515.194	6.658.802	6.330.321	6.418.991	6.580.702
Adıyaman	97.590	332.435	542.820	338.329	131.623
Kilis	25.974	45.071	82.168	105.204	71.251
Toplam	6.638.758	7.036.308	6.955.309	6.862.524	6.783.576

Şekil 3: Gaziantep Sanayi İşletmeleri Sektörel Dağılımı

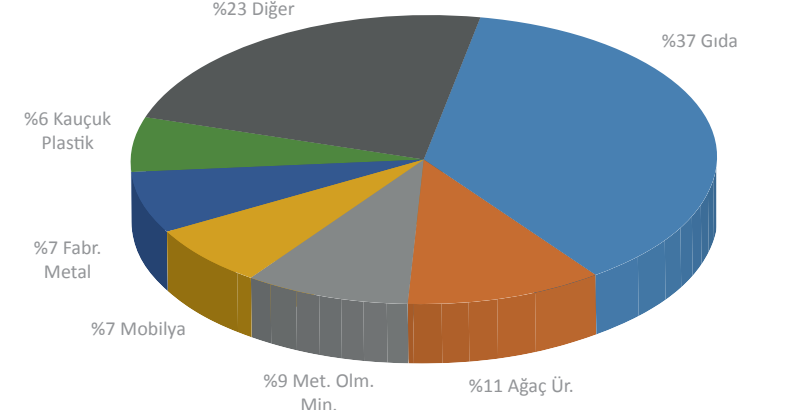
Kaynak: Gaziantep Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü, 2018

Şekil 4: Adıyaman Sanayi İşletmeleri Sektörel Dağılımı

Kaynak: Adıyaman Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü, 2018

Şekil 5: Kilis Sanayi İşletmeleri Sektörel Dağılımı

Kaynak: Kilis Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü, 2018

2. TRC1 BÖLGESİ'NDE ZEYTİNYAĞI ÜRETİMİ

TRC1 Bölgesi 2017 yılı itibarıyla yağlık zeytin açısından 685.592 dekarlık alan ile Türkiye'nin %11,5'ine; son 5 yıllık üretim miktarı ortalamasına göre yıllık 81.806 tonluk üretim miktarı ile de ülke toplam üretim miktarının yaklaşık % 6'sına sahiptir. Bölgede Gemlik, Ayvalık, Sarı Ulak, Halhalı, Savrani, Nizip Yağlık ve Haşebi gibi zeytin çeşitlerinin yanı sıra kurak bölge koşullarına iyi adapte olmuş ve yüksek yağ oranına sahip "Kilis Yağlık Zeytini" yetiştirilmektedir.

Tablo 4: Türkiye Yağlık Zeytin Üretim Verileri

Yıl	Toplu Meyveliklerin Alanı (Dekar)	Üretim Miktarı (Ton)	Ağaç Başına Ortalama Verim (kg)	Meyve Veren Yaşta Ağaç Sayısı (Adet)	Toplam Ağaç Sayısı (Adet)
2015	6.132.886	1.300.000	13	98.398.019	116.148.490
2016	6.192.904	1.300.000	13	100.088.449	117.790.487
2017	6.195.707	1.640.000	16	100.587.005	118.366.089

Kaynak: TÜİK

Gaziantep'te sanayi siciline kayıtlı sanayi işletmesi sayısı 3636'tır. Toplam sanayi işletmesi içerisinde %3'lük bir oran ile sanayisi gelişmiş ilk oniki il arasında yer almaktadır.

Adıyaman'da sanayi siciline kayıtlı sanayi işletmesi sayısı 442'dir. Toplam sanayi işletmesi içerisinde % 0.3'lük bir oran ile sanayisi gelişmekte olan iller arasında yer almaktadır. Adıyaman ilinde lider sektörler Gıda Ürünleri ve Giyim Eşyası İmalatı sektörleridir.

Kilişte sanayi siciline kayıtlı sanayi işletmesi sayısı 234'tür. Toplam sanayi işletmesi içerisinde % 0.06'lık bir oran ile sanayisi gelişmiş iller arasında yer almaktadır.

Tablo 5: TRC1 Bölgesi Yağlık Zeytin Üretim Verileri

Yıl	Toplu Meyveliklerin Alanı (Dekar)	Üretim Miktarı (Ton)	Ağaç Başına Ortalama Verim (kg)	Meyve Veren Yaşta Ağaç Sayısı (Adet)	Toplam Ağaç Sayısı (Adet)
2015	675.700	143.120	14	12.057.497	13.291.659
2016	681.775	31.800	6	12.209.066	13.582.845
2017	685.592	28.020	6	12.181.861	13.685.055

Kaynak: TÜİK

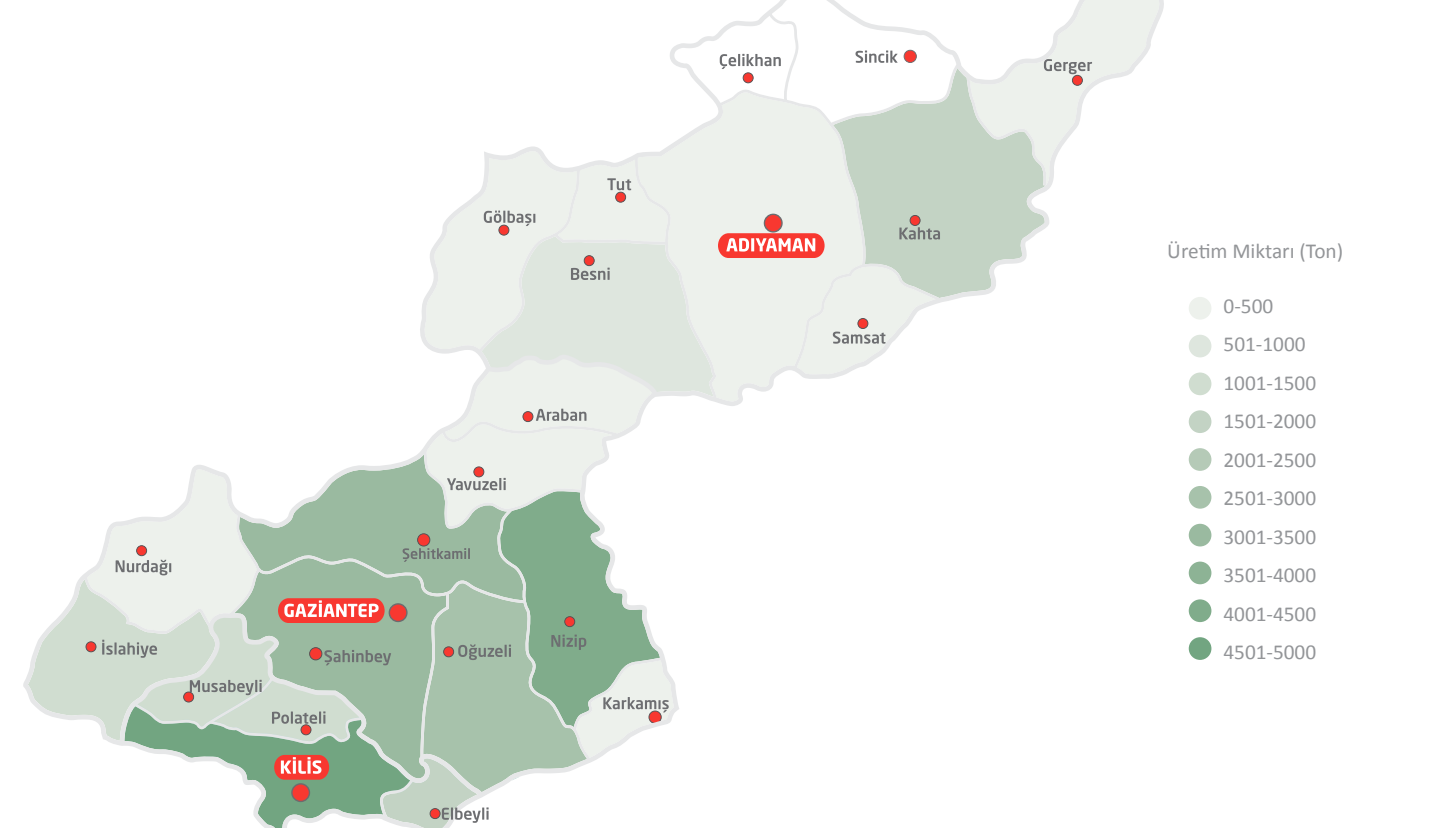
TRC1 Bölgesi içerisinde yağlık zeytin üretiminde Kilis ile Gaziantep'in Nizip ilçesi dikkat çekmektedir. 2017 yılı itibarıyla bölgede gerçekleştirilen yağlık zeytin üretiminde yüzde 33'ü Kilis ilinde; yüzde 16'sı ise Gaziantep'in Nizip ilçesindedir. Son 5 yıllık süreçteki ağaç başına düşen verime bakılacak olursa Kilis ilinin 9 kg; Nizip ilçesinin ise 8 kg meyve verdiği görülmektedir.

Tablo 6: TRC1 Bölgesi İl Bazında 2017 Yılı Yağlık Zeytin Üretim Verileri

İl Adı	Toplu Meyveliklerin Alanı (Dekar)	Üretim Miktarı (Ton)	Ağaç Başına Ortalama Verim (kg)	Meyve Veren Yaşta Ağaç Sayısı (Adet)	Toplam Ağaç Sayısı (Adet)
Adıyaman	20.490	3.439	14	243.804	613.306
Gaziantep	399.010	15.435	2	8.341.952	8.763.848
Kilis	266.092	9.146	3	3.596.105	4.307.901

Kaynak: ITC Trademap, 2016

Şekil 6: TRC1 Bölgesi Yağlık Zeytin Üretim Miktarı Haritası

Kaynak: TÜİK

3. DÜNYADA ZEYTİNYAĞI İHRACATI

Dünya ihracat rakamları incelendiğinde, 2016 yılında rafine zeytinyağı ihracatı toplamının 1.34 milyar \$ olarak gerçekleştiği görülmekte olup dünya ihracatının % 57'lik bir kısmı İspanya; % 21'lik kısmı ise İtalya tarafından gerçekleştirilmiştir. Söz konusu dönemde, Türkiye 35,3 milyon \$'a yakın ihracatla dünya ihracatından % 3'e yakın oranda pay elde etmiştir.

Tablo 7: 2016 Yılı Dünya Rafine Zeytinyağı İhracatının Parasal Değeri (milyon \$)

Ülke	İhracat Hacmi	İhracat Payı
İspanya	764	57%
İtalya	277	21%
Yunanistan	93	6,90%
Portekiz	61	4,50%
Türkiye	35	2,60%
Tunus	27	2,00%
Dünya	1.340	100,00%

Kaynak: atlas.media.mit.edu.com

Dünya zeytinyağı ihracatı toplam miktarı 2017 yılı itibarıyla 755 bin ton olarak gerçekleşmiş olup en büyük ihracatçı ülke konumunda bulunan İspanya bu dönemde % 34 oranında pazar payı elde etmiştir. İspanya'yı % 29 ile İtalya, % 24 ile Tunus takip etmektedir. Zeytinyağı ihracatı 90 bin ton olan Türkiye ise % 12'ye yakın bir pazar payı ile dünyada 4. sıradadır. İhracatın son üç yıllık eğilimine bakıldığında Yunanistan ve İspanya gibi ülkeler pazar kaybederken; İtalya, Türkiye ve Tunus gibi ülkelerin pazar paylarını önemli oranlarda artırdığı görülmektedir.

Tablo 8: 2016 Yılı Dünya Rafine Zeytinyağı İhracatı Miktarı (Bin Ton)

Ülke	2013		2014		2015		2016		2017	
	Miktar	Pay	Miktar	Pay	Miktar	Pay	Miktar	Pay	Miktar	Pay
İspanya	289,7	34,4%	236,8	30,2%	297,8	32,1%	284,8	36,1%	255,0	33,8%
İtalya	233,3	27,7%	199,6	25,4%	208,1	22,4%	214,8	27,2%	220,3	29,2%
Tunus	58,0	6,9%	304,0	38,7%	102,5	11,0%	85,5	10,8%	180,0	23,8%
Türkiye	35,0	4,2%	30,0	3,8%	15,0	1,6%	45,0	5,7%	90,0	11,9%
Portekiz	53,8	6,4%	47,6	6,1%	40,5	4,4%	41,2	5,2%	39,0	5,2%
Yunanistan	15,7	1,9%	16,8	2,1%	19,3	2,1%	7,0	0,9%	9,8	1,3%
Dünya	843,0	100%	785,0	100,0%	929,0	100,0%	788,5	100,0%	755,0	100,0%

Kaynak: internationaloliveoil.org

4. TÜRKİYE'NİN RAFİNE-RİVİERA ZEYTİNYAĞI İHRACATI

Türkiye önemli zeytinyağı üreticisi ve ihracatçısı ülkeler arasındadır. İhracat yapılan ülkeler arasında ABD, İspanya, İtalya gibi ülkeler bulunmakta olup söz konusu ülkelere olan zeytinyağı ihracatının son yıllarda önemli oranda artış sağladığı görülmektedir.

Tablo 9: Türkiye'nin Ülkelere Göre Rafine Zeytinyağı İhracatı (bin \$)

İthalatçı Ülke	2013	2014	2015	2016	2017
A.B.D	50.749	6.093	1.823	9.665	41.592
İspanya	33.563	-	277	6.033	15.279
İtalya	33.559	694	823	2.314	12.222
Fildişi Sahili	5.916	736	550	2.655	5.218

İthalatçı Ülke	2013	2014	2015	2016	2017
Almanya	1.219	1.246	1.599	1.173	1.263
Irak	5.509	4.867	4.516	3.375	1.233
Dünya	153.853	26.517	20.506	35.546	89.314

Kaynak: trademap.org

Şekil 7: Türkiye'nin Ülkelere Göre Zeytinyağı İhracatı

Kaynak: trademap.org

5. ZEYTİNYAĞI SIKIM TESİSİ YATIRIM TABLOSU

Tablo 10: Zeytinyağı Sıkım Fabrikası Yatırım Maliyeti¹

MAKİNE -EKİPMAN	ADET	MODEL	MALİYET (TL)
Zeytin Taşıma Bandı ve Bunkeri	1	2017	28.142,40
Zeytin Yıkama Makinesi	1	2017	37.588,80
Zeytin Yıkama Makinesi Elektrik Panosu	1	2017	3.936,00
Kırıcı Elevatörü ve Bunkeri	1	2017	11.808,00
Kırıcı	1	2017	29.126,40
Malaksör	1	2017	153.504,00
Hamur Pompası	1	2017	16.851,00
Dekantör	1	2017	332.100,00
Vibrasyon Eleği	1	2017	13.899,00
Yağ Pompası	1	2017	2.779,80
Yatay Prina Helezonu	1	2017	3.198,00
Piston Pompa	1	2017	30.012,00
Pirina Pompası	1	2017	33.259,20
Dinlenme Tankı	1	2017	8.118,00
Separatör	1	2017	137.760,00
Pompalı Yağ Kabı	1	2017	8.118,00
Su Isıtma Kazanı	1	2017	24.600,00
Su Isıtma Kazanı Elektrik Panosu	1	2017	2.558,40
Eşanjör	1	2017	7.380,00
Tesis Kontrol Panosu	1	2017	54.784,20

Kaynak: HAUS Santrifüj Teknolojileri

1 Listede yer alan makineler her bir üretim tesisi gerekli olmakla birlikte ekipman fiyatları proje yerleşim planına bağlı olarak değişiklik gösterebilmektedir.